

328/196. 11

Hudiciu se ne zapisotati

(Narodna povest u Poljanah)

Ziveli so nekotaj trije bratje bili so vsi trije dijaki eden iz VIII, drugi iz VIII. in tretji iz VII. šole. Enkrat so se sli po gozd usprehajali, grede so se menili kaj hočejo storiti, ker jim je denarja zmanjkalo. Najstariji reče: "Denarja nimamo, veste jaz vam bom prav svetoval, veste kaj hudiciu se zapisimo." Zamisljeni grede dalje, kar se vstopi prednje lovice in jih prosja, ako so se kiste misli, kakor so bili poprej. "K odgovore mu, Je." On jim (pa) reče: "Tukaj imate jamo, v kateri boste dobivali denarja, kolikor ga boste potrebovali za celo leto." Stotnik pa leto preteče, vam bodem dal tri uganjke, ako je boste uganili boste prosti, ako pa ne, bodem vse tri vzeli. Vsi so bili privoljni in so se zapisali to hudiciu v lovski obleki. Starejši dva sta x celo leto pila, en jedla, in dobro živela. Najmlajši pa je vedno k Materi bozji molil, in jo prosil, da bi mu razodela, k uganjke, ktere bo jim hudiciu razstavil. Nekonec se mu je sanjalo, da naj gre v gozd najvisokejšemu hrastu, tam bodo xvedel, uganjke. Stori, kakor se mu je sanjalo, gre v gozd in ktere v hrast, bil je namrec votel. Kar prifrico trije krotkarji bili so hudiciu. Prvi spregovori: "Jaz imam tri dijake, ki jih bom jutri vzeli, ako mi teh reči ne uganjeja. Naredil bodem namrec iz konjskih nog pods tavo za mixo, iz konjskih reber plosa za mixo in na mixo bom postavil vrc iz konjske glave in gotovo ne bode nobeden uganil kaj da jeto." Drugi reče: "Jaz sem se pa zmenil x zidarjem, ki xida cerkev, da jo ne boote v enem letu sezidat, in ako jo ne sezida ga bom vzeli pa kar po dnevi naredi mu po noci paderem, pa ko bi ^{pa to} on ⁱⁿ vedel, sel na goro Lida in iz studenca, ki izvira na fejs gori vzeli štiri kamne in vsa, ki ogel enega vtaknil, bi ne mogel več podirati." Tretji po pravi: "Jaz pa imam princezno, ki je po dnevi zdrava, po noci jo pa jaz mučim, ko bi šla na goro ~~na~~ Lida, in bi koxarec studenca x pila, bi ne mogel več jo mučiti, sicer jo bom po čez mesec dni vzeli."

Koso hudiči to povedali so zleteli; dijak je pa sel damu, bratoma
pa ni ničesar povedal. Leto je prišlo. Bratje gredo v goroduganje
uganjevat. Ko pridejo v sredo goroda postavi hudič pred nje s goraj
omenjene reči in vprasa prvega brata: "Iz česa je podlaga pri mixi?"
Pa nikakor ni mogel uganiti. Potem vprasa drugega brata: "Iz
česa je plasa pri mixi?" Tudi ta ni uganil. Tlednjič reče naj-
mlajšemu, ako pa ti uganesh iz česa je ta vtč, ki na mixi stoji,
bodeš vsi trije rešeni. Najmlajši odgovori: "Ta vtč je konjska
glava. Hudič jezen, da mu je vpranje povzročilo splavalč, ^{po}
popade vtčja verze ob tla, vtč se spremeni v konjsko glavo.
Potem ga vprasa, iz česa je padlaga pri mixi; on mu odgovori: "Da
se to konjske noge. Vtčjič ga vprasa: "Iz česa je plasa pri mixi?"
On mu odgovori: "Da so to konjska rebra." Hudič popade vsomixi
in jo verze na tla, in glaj se spremeni v konjska rebra in noge.
Vsi bratje so bili rešeni. Hudič pa ježno xagrmi: "Dijaki
se nikar nobeoden ne pečoj; dijaki so sami lumpi." pri teh
besedah se hudič v zemljo vtrli. Potem se mladi brat
poda k princezini, in jej reče: "Iz vas pa lahko ozdravim.
Ona mu je odgovorila: "Ako me ozdravis, v xamem te xa
moxa. Tdaj gre on po koravce vade na gorodida in jej da
piti. Tho je bila ozdravljena. Tho ga je na moxa vreti, in je
pa rekel, da hadesel se nekuliko po svetu. Od prince-
zine gre naravnost k zidarju in mu pove, kaj da mora
storiti, da bo lahko certes zidal; zidar mu je bil zelo
hvalen in mu je postavil krasen spominek. Potem
se verne nazaj k princezini. Kjer se ožinil; bilo
je veselo ženitovanje, tudi mene so parabili, pa
xavoljo dexevnega vremena nisem mogel iti. Princezina
in nje mox pa se xolaj živita, ako se nista umrla.!!

Perlan Tenex